

Vejledende udtalelse fra Miljøstyrelsen om meddelelse af tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19 til anvendelse af affald, der ikke er optaget på listen i slambekendtgørelsens bilag 1, til jordbrugsformål, jf. slambekendtgørelsens § 29

Tilladelse til anvendelse af affald, som ikke er optaget på listen i slambekendtgørelsens bilag 1, skal meddeles af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor udbringningen skal finde sted.

Tilladelsen gives i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 19, jf. slambekendtgørelsens § 29. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår om, at reglerne i slambekendtgørelsens kapitel 3-9 gælder, herunder bestemmelsen om, at affald til jordbrugsformål ikke må indeholde væsentlige mængder af miljøskadelige stoffer eller give anledning til forurening af grundvand jf. slambekendtgørelsens §§ 6 og 20. Herudover kan kommunalbestyrelsen skærpe vilkårene i forhold til, hvad der gælder efter kapitel 3-9, eller fastsætte yderligere vilkår. Det skal af tilladelsen fremgå hvor stor en affaldsmængde, der er tale om, og på hvilke konkrete arealer, udbringningen kan ske.

Tilladelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, når afgørelsen vedrører mindre end 10.000 tons pr. år, jf. § 34 i slambekendtgørelsen. Andre tilladelser kan påklages til Miljøklagenævnet.

Tilladelse kan meddeles til direkte anvendelse af uforarbejdet affald på jorden eller anvendelse af forarbejdet affald, f.eks. kompost, der indeholder affaldstyper, der ikke er optaget på bekendtgørelsens bilag 1. En tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller efter regler, der er udstedt i medfør af denne lov, bortfalder, hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøbeskyttelseslovens § 78 a.

Forud for meddelelse af tilladelse skal nedenstående forhold vurderes af kommunalbestyrelsen:

1. **Har affaldet jordbrugsmæssig værdi for det konkrete areal?**
2. **Indeholder affaldet stoffer i en koncentration, der giver anledning til risiko for miljø og sundhed ved anvendelse på det konkrete areal?**
3. **Skal affaldet forbehandles for at opnå den rette kvalitet?**
4. **Hvor længe skal tilladelsen gælde?**

1. Jordbrugsmæssig værdi for det konkrete areal

I slambekendtgørelsens § 2 stk. 1 er det præciseret at affald, der påtænkes anvendt til jordbrugsformål, skal have en gødsknings- eller jordforbedringsværdi. Ved gødning forstås et middel til fremme af planters vækst, og hvis virkning helt eller overvejende beror på dets indhold af plantenæringsstoffer. Ved et jordforbedringsmiddel forstås et middel til forbedring af jordens eller voksemediers fysiske, kemiske eller biologiske tilstand, og hvis virkning ikke eller kun i ringe grad beror på et indhold af plantenæringsstoffer.

Vurderingen af affaldets jordbrugsmæssige værdi for det konkrete areal skal beskrives i tilladelsen.

2. Indhold af miljøskadelige eller sundhedsskadelige stoffer

Det følger af reglerne i slambekendtgørelsens kapitel 3, at affald, der skal anvendes til jordbrugsformål skal overholde grænseværdierne i bekendtgørelsens bilag 2, hvor der er fastsat grænseværdier for en række tungmetaller og miljøfremmede stoffer.

Det fremgår endvidere af bekendtgørelsens § 6, at affaldet ikke må indeholde væsentlige mængder af andre miljøskadelige stoffer. Det betyder, at affaldsproducenten til kommunalbestyrelsen skal oplyse om affaldets stofsammensætning, herunder mængde og koncentration af stofferne samt om økotoxikologiske og toksikologiske data for disse stoffer eller kvalitetskriterier, hvis sådanne forefindes.

Såfremt der ikke er fastsat kvalitetskriterier, skal kommunalbestyrelsen vurdere, om koncentrationen af de miljø- og sundhedsskadelige stoffer i affaldet indebærer en risiko for miljø og sundhed. Vurderer kommunalbestyrelsen, at stofkoncentrationen er så lav, at anvendelsen af affaldet ikke kan indebære en risiko for forurening af jord og grundvand, kan kommunalbestyrelsen meddele tilladelse til anvendelse af affaldet på det konkrete areal. Kan kommunalbestyrelsen ikke lægge til grund, at stofkoncentrationen er så lav, at den ikke vil indebære en risiko for forurening af jord og grundvand, må kommunalbestyrelsen bede ansøgeren om yderligere oplysninger, der kan dokumentere dette, eller afvise at meddele en tilladelse.

Det bør i forbindelse med kommunalbestyrelsens behandling af ansøgning om tilladelse til udbringning på jord, vurderes om affaldet indeholde stoffer eller materialer, som ikke er hensigtsmæssigt at udbringe på jorden, selvom stofferne ikke udgør en konkret risiko for miljø eller sundhed. Det kunne være urenheder i form af andet affald som f.eks. små jernstumper.

3. Forarbejdning af affald forud for anvendelse

I de tilfælde, hvor affaldet skal forbehandles for at opnå den krævede eller ønskede kvalitet, skal dette ske på dertil godkendte anlæg. Kommunalbestyrelsen bør i forbindelse med behandling af ansøgning om tilladelse til udbringning på jorden indhente dokumentation for, at den forbehandlede anlæg har de relevante godkendelser.

Hvis affaldet i forbindelse med en forbehandling blandes med andre affaldstyper, gælder reglerne for sammenblanding i slambekendtgørelsens § 6, stk. 2, dvs. at de enkelte affaldstyper skal leve op til bekendtgørelsens krav inden sammenblanding. I forbindelse med meddelelse af § 19 tilladelse til udbringning af affald, der består af flere forskellige affaldstyper, skal hver enkel affaldstype vurderes hver for sig bl.a. under hensyntagen til evt. ændringer i affaldstypernes karakter ved sammenblandingen.

4. Gyldighedsperiode for § 19 tilladelse, jf. slambekendtgørelsens § 29

Tilladelse efter § 19 må ikke være generel, men skal baseret på en konkret vurdering af affald, udbringningsareal, miljø- og sundhedsforhold, og betragtes principielt som midlertidige. Hvis tilladelserne ikke meddeles for en tidsbegrænset periode, f.eks. 2-3 år, er det Miljøstyrelsens vurdering, at der i tilladelsen bør stilles krav om egenkontrol, således at tilladelsen kan tages op til revision, hvis der sker ændringer i de forhold, der ligger til grund for tilladelsen. Det kunne være ændringer af råvaresammensætningen eller ændringer i processen. Når der er tale om nye affaldstyper, der ikke tidligere har været anvendt til jordbrugsformål, bør det efter en fastsat tidsinterval vurderes/undersøges om der er sket påvirkninger af jorden.

Tilbagekaldelse af eksisterende § 19 tilladelser

Hvis kommunalbestyrelsen har givet tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19, jf. § 29 i slambekendtgørelsen, til anvendelse af affald til jordbrugsformål og det efterfølgende viser sig, at affaldet indeholder ikke uvæsentlige mængder af miljøskadelige stoffer, der kan udgøre en risiko/et problem, kan og skal kommunalbestyrelsen i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 20 vurdere, om § 19 tilladelsen af hensyn til fare for forurening af vandforsyningsanlæg eller miljøbeskyttelsen i øvrigt skal ændres eller tilbagekaldes.

Af bemærkninger til loven fremgår det, at bestemmelsen bygger på det grundprincip, at tilladelser efter § 19 principielt må betragtes som midlertidige, og at de til enhver tid kan tilbagekaldes. Ændring og tilbagekaldelse sker uden erstatning.

Hvis en § 19 tilladelse er meddelt af et tidligere amt, påhviler forpligtigelsen til ændring eller tilbagekaldelse den kommune, hvor det konkrete udbringningsareal er beliggende.